

EILĖRADĖIAI

ANA ALEKSANDRAVIČIENĖ

PIEDINIAI – AUTORĖS

ĖATRIJA – MOTULĖ

Keliavo milpinas – vardu Verōka,
braukdamas kaktā linelio marōka.
Kepino saulēs daga kūnā, lēgo
spritnumas.
Prigulė.
Saldumas miego vokus sulipdė,
sapnas netruko suimt.
Ramybė supo jā, supo...

Parpė ā ūsā, lūpā ēiulpseno,
pelė pribėgo, griaupė kiđenā.
Pabiro ņemė, kai pakilās ruoōēs eit.
Dygo kalnas – didingas groņis.
– Ėatra ka tvuosu aō tau par pakauōā! –
Skylė pamatās, ņerā paĉiauōė.

Taip ir prilipo jam Ėatrija vardas;
brangina kalnā ņemaiėiō kartos.
Alkas ten degė naktā Rasō,
ņiedas paparėiō ņnarėjo „esu“.
Protėviō mintys liepsnomis plaukė,
brangint Tėvynā gentā vis ņaukė:
„Dabokit slenkstā, neleiskit prieōui
Lopais suplėōyti – ņalia budėsim!“

Kilo pavojus – verņėsi dūmas,
ņinia Medvėgaliui: „Taikos plėōrūnas

Ana Aleksandravičienė. „Iš vaikystės sapnų“

ā ņventā sielai Gimtinā mūsō“.
Negandā leido net linkui prūsō:
„Eina ā ņemā ņventājā baltō
Krybiuotis juodas, kad krybiō keltō,
Dievō ņventovėse – apginkim, broliai!..“

Polynais ņnara brangūs senoliai.
Vos tik ūņgimus, klosto jō dvasios;

(Nukelta ā 36 p.)

Apaėioje – Ana Aleksandravičienė (lō kairės): „Gegutė“ ir „Auōt auōrelė“

ŬEMAIĖIŬ ŬEME ■ 2011/5

(Atkelta iš 35 p.)

Grąbesnės vietos niekur nerasi.
Milpinais ilso, pokaičio gulė –
Datrija kilo – kalvų motulė.

SIDABRINIS KALNAS

Pagėgijo rajone, Keleriškėse yra kalnas, kurį tenykūčiai vadina „sidabrinis“, o akmenį, kuris ten yra, – prakeiktą „vestuvio vėpimū“.

Sukant nuo Rambyno, į rytiną pusę –
Keleriškio šėmėj, dirdie, atsidusi.
Kupra akmens kalno – stingus lyg vėpimas,
Iš lūpų į lūpas eina padavimas:
Kunigaikščio kiemas eia kadais klegėjo.
Kalba šėmonės:
Laikas sidabru šėbėjo. Daiktai, kerėios, rūbai...
Skleidė delėios grošė,
Krykštavo dukrupė, tarpo tartum ropė.
Grašė sutarimā Laimos vygė supo,
Pakol sveltimūdis ponas nešėpuko.
Visas turtas – šėrgas, kamanos iš tymo.

Nepavarė tėvas, priėmė nakvynėi.
Vynu jā vaišino, soėiu kāsniu pildė,
Tik mintis – gyvatė – supratimā gildė:
„Ne dukra, o turtai sveėia atviliojo... “
Savo vienatūrei tėvas rodavojo:
– Jė malda – kitokia, piktu kėslu gilia.
Mano sutikimo – nesulauksi! –
Tilo, raukė senā kaktā, – turto vyras geidžia,
Nemylės tavės jis, angim tokie šėidžia.
Bet ar išakysi jaunai – svajos saldšios,
Kai liepuvis mielo melodingai beldžia.
Naktys, kai šėvaigšdėtos, jaunaties ragelis –
Toks grakštus, plazdėti nori, kai dirdelė.
Pastangos tēr bergšėdšios – artimėjė, šėdšiai.
Šėrsta laimės varėios, šėvilgsnā geria godšiai.
Vestuvio vėpimas – kieme kunigaikščio,
Prieš namiškio valiā išveda dukraitė.
Regi tėvas, šėdšio jo jau nesiklauso,
Tarsi šėrniai į sienā. Klausā skausmu prausia:
– Pasakykit viena, kiek tetruks šėidimas,
Kur nuves toks aklas jūs šėsispyrimas?
Jaunikis į ūsā šėaiposi, kerėtingas:
– Ā bāšnyėia, tėvai, – mintys – nuodėmingos.
Kai ranka jaunėji iš vėpimo moja –

Ana Aleksandravielenė. „Dnabpdesys“

Ana Aleksandraviėienė (iš kairės): „Mergelė-uogelė“ ir „Irisas“

Sielvarto nelaiko, kumėdiu pagrūmoja:
– Geriau ūaltu akmeniui, dukra nieko dėta,
Su arkliais, vežėėiom virsk, išsižadėta,
Jei tėvø tikėjimo, prosenelė dvasiø!..

Vestuves prakeiktas – rieduliu atrasi.

VENTĖS DVASIA

Smiltų pakrantės aklimpės luotas,
lūbalės tinklas, saulės myluotas,
Puvėdros klykšmas, trobø kepurės
Nuo seno Ventei likimà buria.
Pasiuneia vėjus rievėti skruostus,
Raukūlæ ant raukūlės, juostà ant juostos
Supuėia, suneria... Banga nulaiþo.
Þvejo likimas – rūsėiausias braiþas.

Krante palikæs artimo ūirdà,
Kur baltø dievà Perkūnà girdo
Malda jo praðo pasigailėti,
Þaibø neaðtrint, audrø nesėti,
Kad iðgalėtø rast namo kelià,
Þvytyrus budi, blyksi „akelė“.

Duona kasdienė – blizgantis þvynas,
Net maþas vaikas ūià tiesà þino.

Gausus laimikis – ūeimynos ūventė,
Laimina tinklà – leis pragyventi.
Baltijos laūas – delno arimuos,
Ūi kraūtà pina graþus padavimas.
Netoli Ventės, ant aukūtos kopos,
Krypo lūūnelė, tarsi susopus.
Gyviosios smiltys kas dienà neūamos
Jà klojo – grimzdo lyg smėlio aūaroj.

Ūiaudinis stogas – dūlantis driskius
Baigė sugriūti, gilyn ėjo viskas.
Sunku atskirti, kur durys, langas,
Kaminas kibosi vis dar à dangø.
Bet viduje jos – ūvaru, tvarkinga.
Laime supydusi ėia paslaptinga.
Kopø gyventojas – senolis þvejas,
Plauko þilumas jūrþole vejas,

Kojos tik... krypæ lyg lūūnos stulpas,
Dvasios skaistybė – liktum apstulbæs.

(Nukelta à 38 p.)

Ana Aleksandravičienė (nuo viršaus į apačią): „Gerumas“ ir „Plazdejimas“

Ana Aleksandravičienė. „Ventės dvasia“

(Atkelta iš 37 p.)

Niekas nedrąso jam prieštarauti,
Vingrią gudrybę, kai teko ragauti.
Dvasiniu tėvu įvejai ją laikė,
Glaudės trobelėje savo palaikėj.
Kūnas sudribo, o valia liko.
Gerbė ją vyrai – draugėj pritiko.

Skyrės lūdnelė nuo brangių rūmų,
Turte nebūna žirdies gerumo,
Gintaro skliautą kolonos remia,
Deimantus durys, langai saujon semia.
Viduj nešvara eia nuolat vedėjo...
Elgetos dalią, atrodo, tik sėjo.
Daukė ją žmonės „kopė karalium“.
Aukūtas, gražus. Traukėsi jam iš kelio.

Kraujas žmogaus – užmaėios malonumas,
Slėgė retėpiais tą žirdą įaurumas.
Buvo šakės kiekvieną karti,
Kas prie pilies tiktai artinsis, perti.
Nekeikė pono varguolis įvejys,
Paprastos lūpos meilumui velias
Lygu du siūlai oškiniai, rezgė
Mintis, tinklus atida rankos mezgė.

Kas su jais plaukė – pilnas pargrėfo,
Kibo žuvelės rainos ir drypos...

Dėkojo žmonės, džiaugėsi: gyvas
 Meilė juk – menas, laimės motyvas.
 Kartą, kai rišo mazgą po mazgo,
 Žmonės upmatė lyg skruzdės brazdant,
 Svita karaliaus, ruošėsi plaukti,
 Audros padėjo dangus sulaukti.

Pamiršas baimė, gerumu akys,
 Peršengė ribą, taikingai sakė:
 Neskleisk, karaliau, burių, pražūsi, –
 Taip upsitraukė ponaiėio rūstą.
 Pakart išakė šveją karalius.
 Pats sėdo laivėn ir... liepto galas.
 Keli palydovai tiktai jo sugrąžo,
 Nuo kaklo kilpą seniui atrižo.

Suplydo žemė, smiltį paleido,
 Gintaro pilą nardino, sklaidė
 Vėjas karaliaus turtus vis sėjo...
 Up juodą ūrdą – dievams mokėjo.
 Kadais gerumas krante bujojo,
 Budino viltį, tinklą vyniojo...
 Kai aplankysis marių pakrantė,
 Nusilenk švejui, jis saugo Ventą.

Ana Aleksandriaviėienė. Viršuje – „Laukianėioji“. Dešinėje nuo viršaus į apaėią: „Vienatvė“ ir „Meilės švake“